

NSB AS
0048 OSLO

Postboks 7113 St. Olavs plass
NO-0130 Oslo

Att.:

Besøksadresse:
Karl Johans gate 41 B, Oslo
Telefon: 22 99 59 00
Telefaks: 22 99 59 03
post@sjt.no
www.sjt.no

Saksbehandler: Jorunn Anne Bush, 22995939
Vår ref.: 15/878-18
Deres ref.:
Dato: 05.03.2018

Høring – forskrift om endring av jernbanepassasjerrettighetsforskriften

Forordningen (EU) nr. 1371/2007 er under omarbeiding. Rettsakten er til behandling i Rådet/Europaparlamentet, og er ikke ennå vedtatt i EU.

Om endringen

Europaparlamentets og Rådets forslag til forordning om jernbanepassasjerers rettigheter og forpliktelser COM(2017)548 (forordningen), er en omarbeiding av forordning (EU) nr. 1371/2007. Forordningen har som formål å beskytte jernbanepassasjerer i EU i tilfelle der det er forsinkelser, avbestillinger og diskriminering. Forslag til forordningen er hjemlet i Traktaten, Artikkel 91 (1).

Det ble foretatt en konsekvensutredning av forordning(EU) nr. 1371/2007 i 2016/2017. Konsekvensutredningen belyste utfordringer i den gjeldende forordningen som nå foreslås rettet opp i ny rettsakt. Det ønskes bl.a. bedre beskyttelse av jernbanepassasjerer uavhengig av hvor i EU de reiser. I dag er det mulig å gjøre betydelige unntak fra forordningens virkeområde, noe mange av medlemslandene har benyttet seg av. Videre foreslås det at passasjerrettigheter på jernbaneområdet harmoniseres i tråd med passasjerrettigheter på andre transportområder. Forslaget inneholder videre en force majeure-klausul, noe som er nytt i forhold til dagens rettsakt. I tillegg stilles det strengere krav til informasjon, krav til opplæring av personell for å ivareta behovet for bevegelseshemmede, tydeligere krav ved utstedelse av gjennomgående billetter mv.

Unntak

Forordningen skal gjelde for alle jernbanefortak med lisens iht direktiv 2012/34/EU. Det vil kun være mulig å unnta passasjertransport med jernbane i byer og forsteder iht direktiv 2012/34/EU, unntatt slike tjenester som er grensekryssende, samt internasjonal passasjertransport hvorav en betydelig del opererer utenfor Unionen.

Informasjon og ikke-diskriminering

Det foreslås at ved bestilling av billetter skal det gis informasjon om passasjerrettigheter skrevet ut på billetten eller i elektronisk form, samt at det skal være oppslag om passasjerrettigheter på fremtredende plass på stasjoner og om bord i tog.

Forslaget innebærer at det skal gis bedre informasjon om gjennomgående billetter. Jernbaneforetak og billettutsteder skal bestrebe seg på å tilby gjennomgående billetter. De må dokumentere at de har informert passasjerer i de tilfeller der passasjerrettighetene kun gjelder enkelte deler av reisen og ikke hele reisen.

Det foreslås en generell bestemmelse som forbyr enhver form for forskjellsbehandling, f.eks. basert på nasjonalitet, bosted, oppholdssted eller betalingsvaluta.

Funksjons- og bevegelseshemmede

Det foreslås bedre rettigheter for personer med funksjons- eller bevegelseshemming som gis obligatorisk rett til assistanse ved alle tjenester og full kompensasjon for tap eller skade på hjelpemiddelutstyr. Relevant informasjon må gis i et format som er tilgjengelig også for funksjons- og bevegelseshemmede, og togpersonale må gis opplæring som gir innsikt i funksjons- og bevegelseshemming.

Tilsyn, klagebehandling og sanksjoner

Forslaget klargjør fremgangsmåte og frister for passasjerene til å fremme klager. Det gis rett til å klage til jernbaneforetaket, billettutsteder eller infrastrukturforvalter inntil 6 måneder etter hendelsen som er gjenstand for klagen. Nasjonale tilsynsmyndigheters ansvar i grenseoverskridende saker spesifiseres og de gis en forpliktelse til effektivt samarbeid i slike saker.

Force majeure

EU-domstolen fastslo i 2013 at force majeure ikke fritar jernbanevirksomheter for erstatning ved forsinkelser. Dette medførte at erstatningsreglene ble forskjellige mellom jernbanetransport og andre transportformer for passasjerer. Forslaget innebærer at det innføres en force majeure-bestemmelse som fritar jernbaneselskap for å betale erstatning ved forsinkelser forårsaket av eksepsjonelle situasjoner grunnet ekstremvær eller naturkatastrofer.

Gjennomføring i norsk rett

Norge har gjennomført gjeldende forordning i norsk rett fullt ut, og har ikke brukt muligheten for å unnta f.eks. nasjonal jernbanetransport fra forordningens virkeområde. Forslag til ny forordning vil derfor ikke innebære særlige konsekvenser. De viktigste endringene er at rettsakten innskjerper kravene til assistanse for jernbanevirksomhetene, og vil lette transport med jernbane for personer med nedsatt bevegelighet, samt krav til ytterligere opplæring for personell for å ivareta denne oppgaven. Videre er innføring av en force majeure-bestemmelse som fritar jernbaneforetakene fra erstatningsansvar ved forsinkelse i slike tilfeller viktig for foretakene.

Høringsfrist

Statens jernbanetilsyn ber om å få eventuelle innspill til de foreslåtte endringene innen **13. april 2018**.

Rettsakten er tilgjengelig på EU-språk her: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2017:548:FIN>

Avslutningsvis finner vi grunn til å nevne at det i jernbaneloven § 7c henvises til forordning (EF) nr. 1371/2007, og gjennomføring av rettsakten forutsetter derfor en lovendring.

Med hilsen

Karianne Dahl-Nilsen

Avdelingsdirektør, Juridisk

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur